

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

66. Quam excelsus Doctorum gradus apud Sinas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

dam culpam quam non admiserat. Præter familiam Doctoris Petri Alenii, multos ea in vrbe religionis veræ desiderio inflammarat, crescebátque illorum numerus in nouam Ecclesiam, cum post menses quatuor exactos, Petri suam in Prouinciam regressus omnia interceptis, tot enim literis Michaëlem Doctorem fatigauit, vt reditus comitem obtinuerit ipsi Alensium; iter illi fuit per aspera montium, nec ante diem vndetrigesimum, Sciamecum attingit, vbi suum habebat Tacij tribunal, & decem vt minimum vrbibus cum potestate ius dicebat, sed quando toties Doctorum mentio facta est, necessarium arbitror hoc saltem loco errori cauere quo pronum est decipi, qui rem solo nomine metiuntur; finguntque sibi Sinensis Doctoris ad Ecclesiam accessum, lucrum esse haud minus triuiale, quam vnus in Europa Doctoris. Quantis verò distent inter se gradibus, & proceres etiam Regij sanguinis, quanta potestate Doctor Sinensis antecellat, docet eiusdem P. Alenij candida, & simplex narratio, qua Petri Doctoris, quem comitabatur describit iter. [Paulò ante, ait, quàm Gianeco moueret, metatorem præmisit, hospitiorum & locorum. Præferbat ir cellam ex hasta tabulam, & palmaribus in ea literis auro conspicuum Doctoris nomen, dignitatem, comitum numerum, quàm nobilium, & familiarium, quàm seruorum; equos etiam quàm multos, & vestraria iumenta designabat, indicebátque palatiis Regijs quæ tribus solum ab se inuicem leucis quaquàm versum extant, omni splendore apparatus, ministerij ciborum, & seruitij magnificentia instructa, non alio quam ararij Regij tam profuso sumptu vt Regum quorundam reditus annuos facile adæquet. Die profectio dicitur flos Literatorum solentis cultu Doctori se sistit ad eum deducendum; ducentos ferè, priuata eius cenabat familia; descripto semel constanter ordine, præibant in equis domui Præfectus, & eius quatuor Administri, sequebantur doctus iumenta quadraginta in vasarium Doctoris, intra cistas viginti collectum, quæ mutari quotidie aliis totidem paratis, & integra oportebat, fuitque modestiæ quod Petrus non multò plura indixerit. Post hæc Alenio aderat, honorariæ familiæ pars, nec passus est Petrus ab eo montes nisi gestatorio transmitti, ob locorum prærupta, & æstum ineuntem. Aliquantò deinceps longiùs Ministrorum ordo, absque ordine turmatim, & pedes; suo singuli, muneri characterem notabiles; vexillis, crepitaculis, tympanis, tibiarum, ac turbarum sono; leui armatura, scutis, claua, lanceis, ipsisque adeò tristibus ad certaminam reorum instrumentis, (sunt hæc Magistratus vel indicia, vel ornamenta.) Post hæc equi duo splendide phalerati ducebantur, vmbellas elegantes, & vastas gestabant ephebi; alæ nobilium equitum hinc inde latera gestatorij tegebant exophori quo Doctoris vxor baiulorum humeris portabatur, subsequentijs magno numero sellis quibus pariter singulis condebantur singulæ ipsius puellæ. Planè idem præerat Doctorem comitatus, nisi quod multo tum numerosior, tum pretiosior;

66.
Quam ex-
celus Do-
ctorum gra-
dus apud Si-
nas.

pretiosior; ipse in aperta læticia visebatur, & pompam claudebat reliqua eius familia. Quæcumque urbium erat iter, & fuere urbes nouemdecim, prodire obuiam Magistratus omnes, suo quisque solenni habitu, & insignibus honorum; discipuli si quos illuc haberet, occurrere; verum ubi olim cum imperio præfuisset, inde ciues effundi, feruere obuiantium concursus, complanari vias, ramis ac floribus insterni, distingui, vaporarique grandibus, & liberalibus acerris, eos demum honores ei exhiberi, qui Principum nemini eduntur extra Sinas. Honanam Prouinciam intranti, aulam suam omnem, & officij Ministros, misit Præfectus primæ illius regionis, velut eius mandatis atque arbitrio suam omnem permittens potestatem. At enim ut suam illo mensis vnius itinere Scensianam demum Prouinciam attingit, non fuit effusio præcedentium gratulationum cum iis conferenda quibus illic suorum erga illum amor, & sumptuosæ magnificentiæ prodiga largitas suas partes egerunt. Scianci tribunal statuit, vnde vrbes cæteras regeret, palatij partem seorsim Alenio tribuit qua nihil ornatus pulchrius, & ad omnes habitationis delicias elaboratus, nihil tamen admodum superuacaneum, quod Magistratum supremorum semel familiis adscriptos, nefas sit efferre palatio pedem, nedum ad negotia exire, aut foris animum laxare. At enim in illo murorum angusto amplissimam nactus est fructuosi laboris materiam, nõ modo in ea tot hominum & conditionum, Doctoris familia excolenda, sed in corroboranda tanti viti inflammandæque pietate, qui certè monitis illius institutionis haud parèe respondebat. Mane siquidem tribunal conscensurus, sacellum adibat quod superbo diues apparatu, domi statuerat, ubi humi sæpius abiectus post exolutas Deo adorationes, eius opem enixè flagitabat: quod supererat diei, post clausum litibus tribunal, in eodem sacello transigebat, eo virtutis incremento, & voluptate animi de diuinis cum Alenio colloquens, ut ægrè sibi imperarit dies non amplius quindecim eius consuetudine carere. Causam absentia induxit, exploratio vulgaris famæ quæ illinc itinere dierum septem, vnam nasci aiebat, vino factam durabili, & probo, quod locis alibi plurimis Partes frustra tentant inuenire, ne, ut sæpè fiebat, eius inopia cogerentur sacro abstinere, cum mustum illis vbique Sinarum genuinis licet expellum vis acfceret, nec posset ab iis arte vlla aptum sacrificio asseruari. Nec sefellit Alenij diligentiam vulgi rumor, & missi à Petro Doctore vindemiam inde vberem retulerunt, eamque legitimam, & vini ad omnem anni tempestatem perbellè constantis. Cæterum exibat Alenio quintus mensis in commoratione illa Sciancensi, cum adest Petro ab Rege nuntius, redditque diploma gloriosum quo conferebatur illi sublimior dignitas in Prouincia Fochiensi, toto Sinarum abinncta diametro, atque hic demum euicit Alenius, ut in Prouinciam migraret Scianensem ubi pridem è nostris expetebatur aliquis ab Huius Stephano, probitatis eximia Literato, & gestorum pro Christo com-

67.
Vinum facris
idoneum, re-
pertum.